

**Годишен мониторингов доклад на основния екип на
звено за мониторинг и оценка към Областната
стратегия за развитие на социалните услуги
за 2016 г.**

Изготвен: месец ноември 2016

Областната стратегия за развитие на социалните услуги за област Добрич е утвърдена от Областния съвет за развитие в област Добрич, като неразделна част/приложение към актуализираната стратегия за развитие на област Добрич (2014 – 2020 г.). Решението е взето на заседание на 12.04.2016 г., и е записано в протокол № 2. Стратегията за развитие на социалните услуги в област Добрич обхваща период от 5 години (2016 г. - 2020 г.).

В географско отношение тя покрива осемте общини на територията на областта. Създадена е в процес на партньорство между Областна администрация, Регионална дирекция за социално подпомагане, общински администрации и общински съвети, териториални структури на Агенция за социално подпомагане, местни структури на централната държавна власт, социални услуги, НПО и други.

Във връзка с изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Област Добрич за периода 2016 – 2020 г. като структура в рамките на Областна администрация – Добрич е създадено Звено за мониторинг и оценка на социалните услуги в областта със заповед № РкД-22-16 от 05.05.2016 г. на Областния управител на област Добрич.

В периода 28.06.2016 г. до 15.10.2016 г., на основание заповед № РкД-22-24 от 16.06.2016 г. на Областен управител на област Добрич членовете на основния екип на ЗМО извърши посещения във функциониращи социални услуги и реализира работни срещи с доставчиците на социални услуги, НПО, ръководители/експерти в общинските администрации, ангажирани с процесите на планиране, управление и контрол при предоставянето на социални услуги на територията на общините Тервел, Крушари, Генерал Тошево, Добричка, Шабла, Каварна, Балчик и община град Добрич. Настоящият годишен мониторингов доклад представя актуалната ситуация в сферата на социалните услуги в област Добрич през 2016 година.

Приоритетните направления, по които и през 2016 г. работят част от общините в област Добрич, са свързани с:

⇒ Развитие на услуги в общността за превенция на деца и семейства в риск, с цел преодоляване на социалното изключване и изолация;

⇒ Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа;

⇒ Развитие на социални услуги в общността за социално включване на уязвими групи и лица в неравностойно положение;

⇒ Грижа за старите хора за по-добър и достоен живот.

При определяне на източниците на финансиране на социалните услуги в Област Добрич се дава приоритет на държавно-делегираните услуги, съобразени с потребностите на рисковите групи в Общините от Област Добрич. Основен източник на финансиране на социалните услуги през 2016 г. остава републиканския бюджет, като чрез него се финансира главно текущата издръжка на социалните заведения.

Цели и задачи на мониторинга и оценката

Цел на мониторинга:

- Да проследи динамиката и извърши оценка на действащите социални услуги и предприетите мерки за социално включване на територията на областта през 2016 г. Резултатите от мониторинга и оценката са основа за актуализацията на стратегията по

отношение на приоритетните направления и целите, както и за препланирането на оперативните задачи в хода на изпълнението;

- Да оцени напредъка спрямо планираните услуги и мерки в Областната стратегия, за изграждането на ефективна мрежа от достъпни и качествени социални услуги, осигуряващи възможност за повишаване качеството на живот на всички деца и лица, попаднали или живеещи в риск, чрез предоставяне на пълноценна грижа и създаване на условия за реалното им социално включване.

Бяха изпълнени следните задачи на системата за мониторинг и оценка:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда в област Добрич, чрез:

- Наблюдение на промените в базовите индикатори за ситуацията;
- Обратна връзка от целевите групи и преките потребители за вида и качеството на предоставяните социални услуги и мерки за подкрепа;
- Обратна връзка от преките изпълнители на дейностите за трудностите в изпълнението на социалните услуги, възможностите за усъвършенстване и нуждите от обучение и развитие на човешките ресурси.

2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на областно и общинско ниво, чрез:

- Събиране на информация за обема и преките резултати от осъществяваните дейности/услуги;
- Пряко наблюдение на хода, методите и начините на текущото изпълнение на планираните дейности, както и на степента на изпълнение на времевия график на дейности и резултати;
- Анализ на резултатите от мониторинга в сравнение със заложените количествени и качествени индикатори в Плана за действие;
- Предоставяне на консултации и съвети на място на преките изпълнители на стратегията – общини, външните доставчици на услугите, свързани сектори и др. за подобряване на дейностите и качеството на социалните услуги.

3. Да се изработи комплексна оценка на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Областната стратегия от гледна точка на целевите рискови групи. Оценката обхваща следните критерии:

- Релевантност – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
- Ефикасност на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните/ вложените ресурси;
- Ефективност – оценка на реалните ползи и ефекти за потребителите на услуги, както и на степента на обхващане на целевите групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности. Качеството на предоставените социални услуги се оценява през призмата на ефекта и ползите за потребителите при задоволяването на техните потребности - индивидуални и общи за рисковата група;
- Въздействие на Областната стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- Устойчивост на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

4. Да осигури системното актуализиране на Областната стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки за социална закрила, чрез:

- Предоставяне на конкретни препоръки за актуализиране на цялостната Стратегия по отношение на избраните приоритетни направления, дългосрочни и конкретни цели на интервенцията;
- Препоръки и текуща, актуална информация за оперативно препланиране на дейностите и следващите етапи от изпълнението на предвидените дейности – социални услуги и мерки за социална закрила;
- Системна обратна връзка от потребителите на услуги и препоръки за подобряване на вида и качеството на услугите, в съответствие с реалните групи и индивидуални потребности;
- Консултации и методическа помощ за усъвършенстване и подобряване на качеството на социалните услуги по места;
- Идентифициране на добрите практики и научените уроци от осъществяването на Областната стратегия и мултиплициране на натрупания опит по места.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за общините и структурите, които изпълняват Стратегията. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка са задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

Основният подход в процеса на мониторинг е участието, който включва и обратна връзка от всички участници в изпълнението на предоставянето на социалните услуги и носи допълнителни предимства за ефективността на мониторинга. Участието гарантира съпричастността на заинтересованите страни за резултатите от мониторинга и оценката и съответно – тяхната готовност и интерес от прилагането на препоръките на практика.

През периода юни-ноември 2016 г. бяха посетени следните услуги, намиращи се на територията на осемте общини:

В община Тервел:

- Дом за стари хора, намиращ се в с.Полковник Савово, община Тервел;
- Домашен социален патронаж.

В община Крушари:

- Дневен център за деца с увреждания;
- Дом за стари хора в село Добрин;
- Домашен социален патронаж.

В община Добричка:

- Домашен социален патронаж;
- Дом за възрастни хора с деменция в с.Опанец.

В община Генерал Тошево:

- Домашен социален патронаж.

В община Добрич:

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане - 1 "Светлина";
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане - 2 "Тийнейджър";
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане - 3;
- Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждане – 3 броя;
- Дом за стари хора;
- Дневен център за деца с увреждания
- Дневен център за възрастни с увреждания
- Дневен център за социална интеграция и рехабилитация;
- Център за обществена подкрепа;

-
- Защитено жилище 1 и Защитено жилище 2;
- Домашен социален патронаж
- Преходно жилище.

В община Каварна:

- Домашен социален патронаж
- Дом за възрастни хора с умствена изостаналост „Свети Пантелеймон” с. Св. Никола.
- Център за обществена подкрепа;

В община Шабла:

- Дневен център за социална рехабилитация и интеграция.
- Център за обществена подкрепа;

В община Балчик:

- Домашен социален патронаж;
- Център за обществена подкрепа;
- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждане

Община Тервел

- Домашен социален патронаж;
- Дом за стари хора в село Полк. Савово;

ОБЩИНА ДОБРИЧ-ГРАД

☞ Специализирани институции за възрастни в община Добрич – град:

“Дом за стари хора“ гр. Добрич

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, кв. “Лозята“, ул. ”Първи път” № 2;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора в нетрудоспособна възраст с или без увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 115; заети – 115; незаети – 0; чакащи 220;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

В специализираната институция се предоставят услуги, насочени към подкрепа на възрастните хора в осъществяване на ежедневните им дейности: ежедневно хигиенизиране на стаите и санитарните възли, както и на общите помещения; обгрижват се лежащите и трудно подвижни лица при поддържане на личен тоалет; осигурява се качествена, здравословна и питателна храна, включително и при спазване на определени диети; осигурено е пране, гладене и шивашки услуги за личните дрехи и спалното бельо на настанените възрастни хора; осигурени са бръснарски и фризьорски услуги, включително по стаите за трудно подвижни и лежащи потребители.

По данни на персонала е създадена добра организация за ежеседмичен преглед на място от личните лекари, а при необходимост и от лекар-специалист, като при необходимост от посещение на потребител в лечебно заведение, се осигурява транспорт и лицето се придружава от служител на ДСХ гр. Добрич. Осигурено е и снабдяването с назначени/предписани на потребителите рецепти, медикаменти и медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсиране на увреждания им. Разработен е и план за здравни беседи. По информация на работещите за потребителите на ДСХ гр. Добрич се предлагат физиотерапевтични и рехабилитационни процедури, като ежегодно се правят профилактични изследвания, противогрипни ваксини, реимунизации за тетанус и изследвания за хелминти и високо специализирани медицински консултации и изследвания. За потребителите на ДСХ се организират културни и спортни мероприятия/посещения на театър, опера, гостуват театрални и музикални състави, провеждат се походи и екскурзии.

☞ Социални услуги в общността за деца:

„Дневен център за деца с увреждания“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37
- ✓ **Целева група:** Деца с физически и ментални увреждания, заболявания на централната и периферна нервна система, забавено интелектуално развитие и множествени увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 70; заети – 65; незаети – 5; чакащи - 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Дневения център за деца с увреждания в гр. Добрич е разкрит със Заповед № 319/07.08.2003 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦДУ е позициониран в сграда, изградена от стабилна и здрава конструкция. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление на природен газ. Сградния фонд е собственост на Община Добрич-

град. ДЦДУ гр. Добрич е разположен в южния корпус на Комплекс за социални услуги. Заведението се помещава на първия етаж на Комплекса. За реализиране, и предоставяне на социални услуги и дейности за подкрепа и социално включване разполага с 6 кабинета за терапевтични занимания, 3 зали за занимания, спалня и мед. кабинет. Всички кабинети са оборудвани ергономично, функционално, съобразно специфичните потребности на децата; ДЦДУ гр. Добрич разполага със специализирано оборудване – тангенторната вана за подводен масаж (хидротерапия); в залата за ЛФК са налични необходимите уреди за терапия, рехабилитация; кабинета за речево – говорна рехабилитация е оборудван с всичко необходимо за провеждане на терапията. Изградена е достъпна архитектурна среда за децата с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички и/или други МИПСПС. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Защитено жилище”-1, „Защитено жилище”- 2, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за възрастни с увреждания”, „Център за социална рехабилитация и интеграция”, до които потребителите и екипа от ДЦДУ гр. Добрич имат лесен достъп. ОС на БЧК гр. Добрич е предоставил, чрез дарение, специализиран микробус за транспортиране на децата с увреждания от Центъра до техните домове.

В ДЦДУ гр. Добрич се извършва речево-говорна рехабилитация за деца с речево – говорни затруднения; двигателна рехабилитация за деца с двигателен дефицит и множествени увреждания; артерална и трудотерапия за деца с физически и ментални увреждания; музикална терапия; социално и психологично консултиране на деца с увреждания и техните семейства, както и ежемесечна консултация на деца и родители с психиатър. Реализират се дейности по подкрепа и подпомагане на деца с увреждания при хранене и извършване на личен тоалет. Организиран се мероприятия и дейности за разнообразяване на свободното време.

„Център за обществена подкрепа“ - 1

- ✓ **Адрес:** гр.Добрич, ул. „Г. Бенковски” № 12;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 7 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 25; заети – 23; незаети – 2; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга е разкрита със Заповед №РД-01-333/26.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. „Център за обществена подкрепа” към Областен съвет на Български червен кръст гр. Добрич се намира в двуетажна къща с двор от 1300 кв.м., собственост на „Български червен кръст”. На първия етаж са складовите помещения – 3 бр. и столова, лекарски кабинет, две зали, стая на домакина, санитарни помещения за потребителите и персонала на Центъра. На втория етаж са: стаи на ръководителя на социалната услуга; кабинет на психолога, кабинет на социалните работници, приемна зала, санитарно помещение и склад. В близост до ЦОП е ОУ „Стефан Караджа” гр. Добрич; МБАЛ „Добрич” АД гр. Добрич; „ЦПЗ д-р Петър Станчев” ЕООД; ЖП гара – юг. Екипа от специалисти в Центъра предлага услуги и подкрепа на деца и семейства в риск, насочени към: превенция на изоставянето на деца и настаняването им в специализирани институции; превенция на отпадане от училище; превенция на насилието; работа с деца с поведенчески проблеми; наблюдение и подкрепа на дете настанено в приемно семейство; оказване на подкрепа и консултиране на деца, настанени в семейства на близки и роднини; наблюдение и подкрепа на деца и семейства в следосиновителния период.

„Център за обществена подкрепа“ - 2

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет. 1;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 30; заети – 27; незаети – 3; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Центърът за обществена подкрепа – 2 гр. Добрич е открит със Заповед № РД-01-182/10.02.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. ЦОП-2 е част от Комплекс за социални услуги за деца. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата.

В ЦОП - 2 се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисковото поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания – 1 **„Светлина“**

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2;
- ✓ **Целева група:** Деца/младежи от 3 до 18 год. възраст, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда;
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 11; незаети – 4; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

ЦНСТ-1 е разположен на втори етаж в южното крило на вече закрития ДДЛРГ ”Дъга” гр. Добрич. Обзавеждането в спалните помещения е съобразено с потребностите на децата. Потребителите ползват столова, дневна и занималня, обзаведени с маси, столове, секции и телевизори, компютри, стерео уредба. Кухнята е оборудвана с кухненски шкафове, съдомиялна машина, готварска печка, микровълнова фурна, хладилник. В съседство са разположени целодневни детски градини и училища. Има добре уреден градски транспорт.

ЦНСТ разполага с голям поддържан двор, където са обособени пространства, според нуждите и възрастта на децата - игрище, пясъчник, градина с цветя. Сградата е собственост на Община град Добрич. ЦНСТ-1 не разполага със специализиран транспорт. На децата в Центъра се осигурява ежедневно хранене: закуска, обяд, вечеря и две междинни закуски. Количеството и качеството на храната е съобразена с възрастовите особености на настанените деца.

Обгрижването на децата е съобразено с възрастта, пола и здравословното състояние. В ЦНСТ – 1 се осигурява подкрепа на децата при задоволяване на здравните потребности, медицинско и стоматологично обслужване, утвърждаване на здравословен начин на живот, и осигуряване на безопасна среда, с цел повишаване благосъстоянието на децата.

Всяко дете е записано и посещава учебно заведение. Всички деца посещават масови училища и детски заведения и участват активно в извънкласните форми на училището. Предприети са мерки по задоволяване на културни, религиозни, езикови и етнически потребности, чрез включване на децата в празници, рецитали, тържества, театрални представления, изложби, конкурси, състезания, участия в културно - масови мероприятия и празници на селото и града, обогатяване и разширяване достъпа до

средства за осведомяване и развлечения: литература, телевизия, радио, аудио и видео техника, компютърна техника и пр. В ЦНСТ – 1 се реализират дейности за задоволяване нуждите на децата от отдих, чрез участие в екскурзии, летни лагери, посещения на исторически и туристически забележителности. Децата от Центъра се включват в мероприятия на НПО, заедно с деца от семейства и доброволци. Стимулира се поддържането на връзки с родители и близки, като се осигурява подкрепа от страна на персонала при опознаване и сближаване на родителите и детето. Осъществяват се беседи с родителите, относно постиженията и специфичните нужди на децата.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания – 2 **„Тийнейджър”**

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 3;
- ✓ **Целева група:** Деца лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ са изчерпани възможностите за отглеждане в биологичното семейство, семейство на близки или роднини, приемно семейство, осиновители. Възраст от 10г. до 18г., ако учат до навършване на 20 годишна възраст.
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 13; незаети – 2; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга от резидентен тип - ЦНСТ-2 „Тийнейджър” гр. Добрич е разкрита със заповед № РД-01-184/10.02.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. В ЦНСТ-2 има 8 стаи за потребители с по 2 или 3 легла в тях. Обзавеждането е съобразено с потребностите на децата (легла, гардероби и етажерки за лични вещи, маси и столове). Потребителите ползват столова, дневна и занималня, обзаведени с маси, столове, секции и телевизори, компютри. Кухнята е оборудвана със съдомиялна машина, готварска печка, микровълнова фурна и хладилник. На децата в ЦНСТ-2 се осигурява ежедневно хранене: закуска, обяд, вечеря и две междинни закуски.

Дейностите за социална подкрепа, които се предлагат в СУ: осигуряване на благоприятни условия за задоволяване на основните жизнени потребности на настанените деца; подкрепа за придобиване на знания и умения от децата за самостоятелен и независим начин на живот; подкрепа за създаване на навици при децата за поддържане на лична хигиена; здравна профилактика и грижи; лечение и рехабилитация; съдействие за получаване на стоматологична помощ; психологична подкрепа за формиране на нови нагласи, свързани с усвояване на умения; достъп до подходящо заведение за предучилищно възпитание и образование; подкрепа в образователния процес; включване в различни форми и занимания по интереси; подкрепа при професионално ориентиране на децата; подкрепа при връщане в биологичното семейство на детето; подкрепа при настаняване в приемни семейства и осиновители; посредничество с различни институции, имащи отношение към гарантиране правата на детето; подкрепа на децата и младежите при изграждане на социални мрежи с приятели и роднини; организиране на културни и спортни мероприятия, и други дейности по организация на свободното време.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания – 3

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57, ет. 2;
- ✓ **Целева група:** Деца от 7 до 18 год. възраст лишени от родителски грижи;
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 12; незаети – 3; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Със Заповед № РД01-343 от 25.02.2011 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на “Център за настаняване от семеен тип-3“, считано от 01.03.2011 г. Сградата, в която е разкрита и функционира социалната услуга, е част от Комплекс за социални услуги за деца като неин собственик е Община град Добрич. В ЦНСТ -3 настанените деца ползват 5 стаи за потребители с по 3 легла в тях, като обзавеждането в помещенията е съобразено с потребностите им- легла, гардероби и етажерки за лични вещи, маси и столове; столова и дневна, обзаведени с маси, столове, микровълнова печка, секции и телевизор. В ЦНСТ – 3 гр. Добрич екип от специалисти предоставя комплексни социални услуги на потребителите включващи: 24 часова грижа за задоволяване на основните жизнени потребности на децата от храна, подслон и сигурност; оказване на психологическа подкрепа и съдействие за поддържането на връзките им с родители и близки, или при невъзможност – за приемна грижа или осиновяване; изграждане на умения за самостоятелен живот, съобразно индивидуалните потребности и възможности на всяко едно от настанените деца; осигуряване на здравни и образователни услуги (извън мястото на живеене); подготовка на порасналите деца за самостоятелен и независим живот, оказване на подкрепа при напускане на Центъра и включването им в живота на общността; осигуряване на значим за детето възрастен, с който то да създава доверителна връзка.

Организирането на живота и услугите в Центъра са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност. Извършената оценка на потребностите на всяко дете е база за изготвяне на индивидуален план за грижи, за задоволяване на индивидуалните нужди, желания и интереси на децата.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания – 4 броя

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. „Балик“ „Йовково-юг“, № 72-73, бл.А;
гр. Добрич, ж.к. „Балик“ „Йовково-юг“, № 72-73, бл.Б;
гр. Добрич, ж.к. „Балик“ „Йовково-юг“, № 74-75, бл.В;
гр. Добрич, ж.к. „Балик“ „Йовково-юг“, № 74-75, бл.Г;
- ✓ **Целева група:** Деца/младежи от 3 до 18 год. възраст, с умствена изостаналост, лишени от родителска грижа, за които към момента на настаняване в ЦНСТ е изчерпана възможността за отглеждане в семейна среда;
- ✓ **Капацитет:** Бл.А - 14; заети – 12; незаети – 2; чакащи – 0;
Бл.Б - 14; заети – 13; незаети – 1; чакащи – 0;
Бл.В - 14; заети – 11; незаети – 3; чакащи – 0;
Бл.Г - 14; заети – 13; незаети – 1; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

През 2014 г. Община град Добрич изгради 4-ри Центъра за настаняване от семеен тип , предназначени за деца и младежи с увреждания по **Компонент 1** - “Планиране на мерки за деинституционализация”, Операция “Да не изоставяме нито едно дете” на ОП ”РЧР”, на стойност 2 866 713,02 лева, които изцяло се финансират от Оперативната Програма. Реализацията на проекта осигури подходяща и по-ефективна социална инфраструктура в Община град Добрич за предоставяне на нов вид услуги в общността. По Компонент 2 е сключен договор за безвъзмездна финансова помощ № BG051 PO001-5.2.12-0051-C0001 за сумата от 693 194,04 лв. Изпълнението на проектните дейности е започнало през м.март 2015г., като до настоящия момент в новите социални услуги са изведени 49 деца и младежи с увреждания от ДДУИ Крушари, ДМСГД Добрич и други специализирани институции от страната. Проектните дейности са приключили на 30 ноември 2015г. По проекта са осигурени 51 работни места. От 01.12.2015 г. със Заповед на изпълнителния директор на АСП, центровете са преминали на държавно – делегирано финансиране.

Целеви групи, към които е насочен конкретния проект са общо 56 деца и младежи с увреждания, от които 48 са настанени в специализирани институции. Персоналът, предоставящ услугата е от 51 души, а общата цел е трайна замяна на институционалната грижа с нови възможности за деца и младежи с увреждания от специализирани институции и от общността, чрез предоставяне на нов вид социални услуги в 4 – те Центъра за настаняване от семеен тип в град Добрич.

Със Заповеди №№ РД01-861/22.05.2015 г., РД01-862/22.05.2015 г., РД01-864/22.05.2015г. и РД01-866/22.05.2015 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на “Центрове за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания “, считано от 01.11.2015 г.

„Преходно жилище”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ж.к. Дружба” 3, № 57;
- ✓ **Целева група:** Младежи напускащи специализираните институции;
- ✓ **Капацитет:** 8; заети – 7; незаети – 1; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услуга от резидентен тип “Преходно жилище“ е открита със заповед № РД 01-85/25.01.2010 г. на Изпълнителния директор на АСП. ПЖ е част от Комплекс за социални услуги за деца. В ПЖ настанените лица водят независим начин на живот, подпомагани от специалисти. Всички лица имат личен лекар и стоматолог. В услугата всички потребители се обучават и подпомагат за самостоятелно извършване на домакински и хигиенно-битови дейности, с цел усвояване на умения за самостоятелно водене на домакинство. Потребителите, които са редовни ученици, се насърчават да посещават учебни занятия и да завършат успешно образованието си, като им се осигуряват възможности и ресурси за това, както и подкрепа при подготовка на учебния материал. Потребителите, които са завършили образованието си се подпомагат при регистриране в дирекция «Бюро по труда» гр. Добрич, с цел включване в различни програми за придобиване на умения за самостоятелно търсене на работа и/или подготовка на документи за кандидатстване за работа. Организиран се срещи с работодатели и се посредничат на ползвателите на услугата “Преходно жилище“ при започване на работа. Потребителите се подпомагат и обучават да търсят самостоятелно жилище, да се договарят, и да формират бюджет.

➤ **Социални услуги в общността за възрастни в Община Добрич:**

„Дневен център за възрастни хора с увреждания”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37
- ✓ **Целева група:** Лица с физически и ментални увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 40; заети – 38; незаети – 2; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

„Дневен център за възрастни хора с увреждания,, гр. Добрич е разкрит със заповед № РД-01-607/05.10.2006 г. на Изпълнителния директор на АСП. ДЦВУ е разположен на първия етаж в северния корпус на Комплекс за социални услуги. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление и е собственост на Община Добрич-град. Изградена е достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички или други МИПСПС. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Защитено жилище”-1, „Защитено жилище”- 2, „Приют за безнадзорни деца и сираци”, „Дневен център за деца с увреждания”, „Център за социална

рехабилитация и интеграция”, до които потребителите и екипа от ДЦВУ гр. Добрич имат лесен достъп.

ДЦВУ гр. Добрич разполага със зала за ЛФК, където са налични и се ползват от потребителите уреди за активна и пасивна форма на двигателна рехабилитация. Социалното заведение разполага с кабинет за психологическа терапия, който е снабден с игрови и дидактични материали, както и със различна специализирана литература. В ДЦВУ има кабинет по трудотерапия, който е оборудван съобразно нуждите и интересите на потребителите. В кабинета на дефектолога се провеждат обучителни мероприятия. За целта е оборудван с помощни материали, като енциклопедии, пъзели, също така разполага и с компютърна конфигурация. Кабинета за арт-терапия е оборудван с инструменти за рисуване, моделиране, апликиране и декоративна приложна дейност. ДЦВУ има кабинет на социалния работник, където се осъществява индивидуална социална работа с потребителите. Центъра разполага с медицински кабинет, който е снабден със спешен шкаф с необходимите медикаменти при спешни случаи. В ДЦВУ гр. Добрич има кухня/разливна, столова, дневна, занималня, три са санитарните помещения за потребителите и три за персонала.

Екипа в ДЦВУ гр. Добрич оказва социална подкрепа и подпомагане на потребителите при изграждане или възстановяване на умения за самообслужване, хранене и лична хигиена. В процеса на работа, социалния работник оказва съдействие на потребителите при подготовка на документи за санаториално лечение, за ползване на медицинска и социална рехабилитация/профилактика; подаване на документи в дирекция „Социално подпомагане” гр. Добрич за подпомагането им със социални помощи/интеграционни добавки, МИПСПС и др., по реда на действащите нормативни актове. Екипа на Центъра насочва хората с увреждания към социалните учебно-професионални заведения с цел професионална квалификация и преквалификация.

Рехабилитатора в ДЦВУ провежда индивидуална и груповата терапия за хора с двигателни увреждания; занимателна терапия за хора с ментални увреждания; пасивната форма на двигателна рехабилитация – класически лечебен масаж и пасивно раздвижване; активна форма на двигателна рехабилитация – физически упражнения и игри със занимателен характер; психолога осигурява психологическа подкрепа, чрез провеждане сред потребителите на социалната услуга: тестове, беседи, дискусии, индивидуални и групови психологически консултации.

„Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Възрастни със сензорни, двигателни и ментални увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 45; заети – 45; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

Социалната услугата е предоставена в управление на Община гр. Добрич-град, с уведомително писмо с изх.№СГ-08-00-138/14.12.1998 г. на Национална служба за социално подпомагане при Министерство на труда и социалната политика. ЦСРИ се помещава на I-ви и II-ри етаж в северния корпус на Комплекс за социални услуги, който е разположен в жилищен квартал, обграден със зелени площи. Сградата е газифицирана и санирана, с локално отопление и е собственост на Община Добрич-град. Изградена е достъпна архитектурна среда за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания - парапети и рампи за придвижване с инвалидни колички или други МИПСПС.

ЦСРИ разполага със зала за ЛФК, която се използва за индивидуална и груповата терапия на хора с двигателни увреждания. Залата разполага с уреди за активна и пасивна двигателна рехабилитация. Пасивните форми на рехабилитация включват класически лечебен масаж, за който са осигурени масажни кабинети. В социалното заведение е обособена зала за компютърна грамотност оборудвана с необходимите компютърни

конфигурации и магневижън, който се ползва от потребители със зрителни дефицити. Обособена е зала за групова трудотерапия, която се използва и като дневна за провеждане на лекции и беседи по различни теми. Обзавеждането е съобразено с нуждите на потребителите. В кабинета на социалния педагог основно се обучават потребители със зрителни увреждания, като за целта същия е оборудван с брайлов принтер, брайлова печатна машина, както и компютър с говореща програма JAWS. В кабинетите на логопеда и психолога са налични необходимите дидактични материали за работа с потребители. Заведението разполага и с кухня, тоалетна, дневна и кабинет на социални работници.

„Защитени жилища – 1 и 2”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, ул. „Суха река“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Пълнолетни жени с лека и средна степен на умствена изостаналост, изведени от СИ;
- ✓ **Капацитет:** ЗЖ -1 - 8; заети – 8; незаети – 0; чакащи – 2;
- ✓ **Капацитет:** ЗЖ -2 - 6; заети – 6; незаети – 0; чакащи – 2;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич - град.

Социалната услуга от резидентен тип “Защитено жилище -1“ гр. Добрич е разкрита със заповед № РД01-924/05.09.2008 г. на Изпълнителния директор на АСП. “Защитено жилище - 2“ гр. Добрич е открито със Заповед № РД01-395/08.04.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП.

„Защитени жилища – 1 и 2“ се помещават на втория етаж в южния корпус на Комплекс за социални услуги. Те се състоят от по четири спални помещения с по две легла във всяка стая. Помещенията от ЗЖ-1: кухненски блок, трапезария, зала за трудотерапия; санитарни възли; баня; перално помещение; медицински кабинет, както и кабинета на социалните работници се ползват от потребителите и от двете “Защитени жилища“. Спалните помещения и трапезарията са оборудвани с климатици. На входа на ЗЖ – 1 и 2, има изградена рампа за трудноподвижни лица и/или лица с увреждания, но по-данни на персонала в СУ при необходимост от оказване на спешна/неотложна помощ и транспортиране на болен, свалянето му от втория етаж с носилка е крайно затруднено. В останалата част от сградата се помещават и функционират и други социални услуги за деца и възрастни: „Дневен център за деца с увреждания“, „Приют за безнадзорни деца и сираци“, „Дневен център за възрастни с увреждания“, „Център за социална рехабилитация и интеграция“, до които потребителите на ЗЖ -1 и 2 имат лесен достъп. Двора се състои от 500 кв.м. зелени площи, има и оформени цветна и зеленчукова градина. За чистотата и поддържането на зелените площи в двора се грижат потребителите на двете защитени жилища, както и ползвателите на други социални услуги в Комплекса.

Медицинският кабинет е оборудван със спешен шкаф, кантар и апарат за кръвно налягане. Добре оборудвани са и останалите работни кабинети. Разполагат с шевна машина, крос-тренажор, хладилник, готварска печка, микровълнова фурна, кухненска посуда, кафе машина, автоматична пералня, телевизор, DVD, електрически бойлер и библиотека с художествена литература.

Настанените в ЗЖ ползват почасови услуги в ЦСРИ и ДЦВУ, съобразени с техните потребности, за придобиване на: полезни умения; компютърна грамотност; подобряване на говорни умения; психологическа подкрепа; усвояване на умения за четене, писане и смятане; подобряване на груба и фина моторика.

“Домашен социален патронаж“

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, кв. “Лозята“, ул. “Първи път” № 2;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора и хора с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 350; заети – 341 незаети – 9; чакащи – 37;

- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добрич-град.

“Домашен социален патронаж“ функционира на територията на община Добрич – град от 1973 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Добрич - град. „Домашен социален патронаж“ гр. Добрич е в непосредствена близост до градския парк „Св. Георги“ и е позициониран в сградата на „Дом за стари хора“ гр. Добрич, с оглед – използването на материалната и техническа база на специализираната институция за приготвянето на храната. Сградата, в която се помещава ДСП е общинска собственост. В сградата е осигурена архитектурна достъпност за лица с увреждания. В кухненския блок е осигурено и необходимото обзавеждане и оборудване, съобразено с дейността на услугата, с прилежащи сервизни помещения и инвентар. Храната се доставя до домовете на потребителите със специализиран транспорт на ДСП

ОБЩИНА КРУШАРИ

☞ **Специализирани институции:**

Дом за стари хора „Св. Петка“

- ✓ **Адрес:** с. Добрин, община Крушари, ул. „Седма“ № 8
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени
- ✓ **Капацитет:** 25; заети – 25; чакащи -3
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност, общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Дейностите за подкрепа, които предлага СУ са насочени към създаването на условия за социални контакти и възможности възрастните хора да се чувстват неразделна част от обществото, подкрепа за напуснали активния живот хора да преодолеят психологическата бариера, която ги кара да се чувстват ненужни и да им се осигури условия за взаимопомощ. Специалистите, работещи с възрастните хора трябва да познават потребностите им, промените в здравословното им състояние, рисковите фактори, свързани с тях, процеса на остаряване, специфичната им роля в обществото, както и възможности за социалното им включване. В Дома е въведена програма за квалификация на персонала, чрез регулярни вътрешни обучения по запознаване с изискванията на нормативната база, касаещи предоставяне на социални услуги в специализираната институция, разработени са графици за санитарни и хигиенни норми и основни задължения на служителите. Провеждат се работни посещения в други специализирани институции, с цел въвеждане на добри практики по предоставяне на социални услуги. Медицинският персонал изнася лекции по предварително изготвен план, съобразен със заболяванията на възрастните хора. Домът за стари хора си взаимодейства с общинска администрация, социални, здравни и културни институции.

☞ **Социални услуги в общността/специализирана институция/ резидентен тип:**

„Защитено жилище за възрастни с умствена изостаналост“

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, област Добрич, ул.„Девети септември“ № 25 Б;
- ✓ **Целева група:** лица с увреждания / умствена изостаналост;
- ✓ **Капацитет, профил на ползвателите:** 8; заети – 8; / 19 – 30 г. възраст;
- ✓ **Година на разкриване на услугата –** 2015 г.
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

При извършеното посещение, екипът констатира, че потребителите са добре обгрижени от персонала, услугата има система за повишаване квалификацията на служителите чрез курсове за следдипломна квалификация, участие в обучителни програми и други. Персоналът на ЗЖ получава методическа помощ от общинска администрация Крушари.

„Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, област Добрич, ул. „Девети септември“ № 5;
- ✓ **Целева група:** лица с различни видове увреждания, емоционално поведенчески проблеми, нарушения в развитието. Възрастни хора, които се нуждаят от подкрепа за социално включване и рехабилитация.
- ✓ **Капацитет, профил на ползвателите:** 20; към момента 27;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.
На потребителите, услугата предоставя:
  - семейно консултиране – предоставяне на информация в областта на социалните услуги, предоставяни в общността; социално подпомагане, в т.ч. изисквания, срокове и насочване към съответната институция;
  - двигателна рехабилитация - дейности за възстановяване на двигателна активност, пасивни раздвижвания и активни упражнения с и на уреди;
  - ориентиране – при заявяване на избор, желания, даване на съвети,

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** с. Крушари, ул. „Девети септември“ № 3 – А;
- ✓ **Целева група:** Лица в пенсионна възраст, лица и деца с увреждания, удостоверени с ЕР на ТЕЛК; деца – сираци;
- ✓ **Капацитет:** 100; заети – 56; незаети – 44; чакащи – 0
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Крушари.

Домашният социален патронаж е разкрит с решение № 5/57 от 04.09.2002г. на Общински съвет - Крушари. През месец март 2006 г. община Крушари е внесла в Социално-инвестиционния фонд към МТСП проектна документация за финансиране на основен ремонт на сграда, общинска собственост (акт за собственост № 3/ 01.04.1998 г.) за разкриване на “Домашен социален патронаж“. Проектът е реализиран и сградата е изцяло обновена за разкриване на социалната услуга ДСП. Същият е разположен в общинския център – с. Крушари, в непосредствена близост до общинска администрация, поща и автогара. Разполага с кухненски блок, складови и сервизни помещения и столова. Общата застроена площ на ДСП е 570 кв.м. ДСП-Крушари е обзаведен с необходимото оборудване за осъществяване на дейността си. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт.

ОБЩИНА БАЛЧИК

⇒ Социални услуги в общността:

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Балчик, ул. „Генерал Попов“ № 24

- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст, лица с намалена работоспособност, самотно живеещи лица;
- ✓ **Капацитет:** 100; заети – 100; незаети – 0; чакащи – 29;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Балчик.

Социалната услуга е предоставена за управление на община Балчик от 1974 год. Към настоящия момент се управлява от Дирекция „Местни данъци и такси, хуманитарни и стопански дейности” при Община Балчик. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Балчик. Поради пропадане и запалване на сградата, където се е помещавал “Домашен социален патронаж“, същият е преместен в кухненския блок на МБАЛ гр. Балчик, като използва малко помещение, което не отговаря на изискванията на НАСПР системата. ДСП приготвя и храната за лица в “Обществената трапезария“. Работното време на ДСП е от 08,00 ч. до 16,30 ч. Оборудването, което се използва е остаряло, но в момента Община Балчик е предприела мерки за преместване на ДСП в самостоятелна сграда, която ще бъде с ново оборудване за извършване на дейността. Транспортирането на готовата продукция и разноса на храна се извършва от един специализиран автомобил - Пежо „Бипър“. Домашен социален патронаж се осъществява само в рамките на гр. Балчик, но има потребност от услугата и в малките населени места в Общината.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи без увреждания

- ✓ **Адрес:** гр. Балчик, ж.к. „Балик” , ул.“Баба Райна“ № 2;
- ✓ **Целева група:** Деца от 3 до 18 год. възраст лишени от родителски грижи;
- ✓ **Капацитет:** 14; заети – 10; незаети – 4; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община гр.Балчик

Със Заповед № РД01-1129 от 14.07.2015 г. на Изпълнителния директор на АСП се разрешава откриването на ЦНСТДМБУВ . Екип от специалисти предоставя комплексни социални услуги на потребителите включващи: 24 часова грижа за задоволяване на основните жизнени потребности на децата от храна, подслон и сигурност; оказване на психологическа подкрепа и съдействие за поддържането на връзките им с родители и близки, или при невъзможност – за приемна грижа или осиновяване; изграждане на умения за самостоятелен живот, съобразно индивидуалните потребности и възможности на всяко едно от настанените деца; осигуряване на здравни и образователни услуги (извън мястото на живеене); подготовка на порасналите деца за самостоятелен и независим живот, оказване на подкрепа при напускане на Центъра и включването им в живота на общността; осигуряване на значим за детето възрастен, с който то да създава доверителна връзка.

Организирането на живота и услугите в Центъра са насочени към създаването на условия и нагласи на децата за равнопоставено участие в живота на местната общност. Извършената оценка на потребностите на всяко дете е база за изготвяне на индивидуален план за грижи, за задоволяване на индивидуалните нужди, желания и интереси на децата.

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Балчик, ул. „Петър Берон“ № 1а;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 0 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 40; заети – 19; незаети – 21; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** „СОНИК СТАРТ“ ООД

Центърът за обществена подкрепа Балчик е открит със Заповед № РД-01-222/27.08.2013 г. на Изпълнителния директор на АСП. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата.

В ЦОП се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисковото поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др.

ОБЩИНА ДОБРИЧКА

На територията на Общината основен доставчик на социални услуги е община Добричка. Наблюдават се трудности при предоставянето на социалните услуги в Община Добричка, породени от отдалечеността на населените места едно от друго на територията на Общината, както и от липсата на административен център, което допълнително затруднява достъпа на лица от различни рискови групи до функциониращите социални услуги и подкрепящи услуги, предоставяни в свързаните сектори.

☛ Специализирани институции за възрастни:

Дом за възрастни хора с деменция

- ✓ **Адрес:** с. Опанец, общ. Добричка, ул. „Първа“ № 4;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора с диагноза „деменция“ и „болест на Алцхаймер“;
- ✓ **Капацитет:** 50; заети – 48; незаети – 2; чакащи – 120;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добричка.

“Дом за възрастни хора с деменция“ в с. Опанец е открит със Заповед № 4758/22.09.1978 г. на МНЗ. ДВХД с. Опанец отстои на 12 км. от Областния център гр. Добрич. Специализираната институция е разположена в центъра на село Опанец, на главната улица на селището, в непосредствена близост до Кметство с. Опанец и автобусна спирка. Има и транспортни връзки, чрез ЖП транспорт на 3 км. от Дома. Персоналът на Дома осигурява следните услуги на потребителите: рационално и пълноценно хранене; медицинско обслужване - профилактика и лечение; съдействие за получаване на специализирана медицинска помощ; поддържане на личната хигиена и хигиена в помещенията обитавани от потребителите; пране на дрехи; изкърпване; гладене; бръснаро-фризьорска услуга; съдействие за снабдяване с необходимите помощни средства; помощ в общуването и поддържането на социални контакти в дома и с близките; закупуване на лични вещи и др. За осъществяване на дейностите по предоставяне на социалната услуги, специализираната институция разполага с 3 основни сгради.

ДВХД с. Опанец е обграден със зелени площи, залесени терени от дървесни и овощни видове, цветни алеи, алеи за разходка и почивка. Обща площ с поддържана паркова градина. Спалните помещения са обзаведени с легла, нощни шкафчета, гардероби, табуретки, холлови масички и телевизори. Помощните и сервизни помещения, кухненския блок, работилницата, трапезарията и приемната са обзаведени, съобразно предназначението и реализираните в тях дейности. ДВХД разполага с кухненско оборудване и посуда, трупохранилище с хладилна камера, налична е и система за

повикване. Отоплението е осигурено, чрез локално парно с 2 котела на промишлен газьол. Сградите са публична общинска собственост.

ДВХД с. Опанец има налично специализирано транспортно средство, с режим за превоз на болни лица. При осъществяване на дейностите за подкрепа и реализиране на мерките за социално включване на потребителите, ДВХД с. Опанец си взаимодейства с общинска администрация, социални, здравни и културни институции.

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Добрич, община Добричка, област Добрич, ул. „Независимост” № 20;
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст, лица с намалена работоспособност, самотно живеещи лица;
- ✓ **Капацитет:** 500; заети – 500; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Добричка.

Социалната услуга в общността „Домашен социален патронаж” функционира на територията на община Добричка от 1990 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е предоставен. С оглед по-добрия достъп на потребителите до услугата ДСП, позиционирането и разпределението на дейността на „Домашен социален патронаж” се осъществява в самостоятелни обекта на територията на Общината.

Кухненските блокове на ДСП са оборудвани съобразно дейността на услугата, с прилежащи сервизни помещения и инвентар, но в голяма част от обектите, където се реализира дейността на ДСП - техниката е стара и амортизирана, помещенията също се нуждаят от ремонт. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт за експедиране на готовата продукция по домовете на потребителите.

ОБЩИНА ШАБЛА

☞ Социални услуги в общността:

“Център за социална рехабилитация и интеграция”

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ул. „Равно поле“ № 37;
- ✓ **Целева група:** Деца и възрастни с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 30; заети – 36; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

„Център за социална рехабилитация и интеграция” гр. Шабла е открит със заповед № РД-01-315/23.03.2009 г. на Изпълнителния директор на АСП. Със Заповед № РД-01-282/09.02.2011 г. е увеличен капацитетът на социалната услуга от 20 на 30 места. Доставчик на социалната услуга е Община Шабла. ЦСРИ се намира в централната част на гр. Шабла, като в непосредствена близост са сградата на Общинска администрация - Шабла и Спешна медицинска помощ. Центърът се помещава на първи етаж от бивша поликлиника, със застроена площ от 158, 40 кв. м. Осигурен е достъп за хора с увреждания до социалната услуга, чрез приспособена рампа за придвижване с МИПСПС. Битовата и околна среда са добре поддържани. В ЦСРИ има следните помещения, където се предоставят услуги и дейности на потребителите: медицински кабинет; офис по трудотерапия; офис за логопед и психолог; зала за двигателни упражнения и рехабилитация - обзаведена с фитнес уреди: бягаща пътека, велоергометър, кростренажор, гребен тренажор, степер, шведска стена, кушетка за масаж и др. уреди за упражнения; клубна зала за празници и събиране на всички потребители; санитарен възел, приспособен за ползване от лица с увреждания,

придвижващи се с инвалидна количка; стая за почивка. Отоплението е на централно парно и климатици.

Мерките за социално включване и дейностите за подкрепа на потребителите в ЦСРИ гр. Шабла, се характеризират с осъществяване на медицинската и социална рехабилитация, психологическо консултиране и индивидуална социалната работа, с цел повишаване качеството на живот, увеличаване възможностите за поддържане на активни социални контакти и подобряване на здравния статус на потребителите. Екипа в ЦСРИ гр. Шабла работи за изграждане/възстановяване на уменията от лицата с увреждания за самообслужване, хранене и поддържане на личната хигиена. Медицинската сестра в ЦСРИ гр. Шабла следи за здравословното състояние на потребителите, както и провежда консултации според своята компетентност; оказва наблюдение и подкрепа при приема на лекарства от потребители на поддържаща медикаментозна терапия при различни социално значими заболявания.

За потребителите ползващи медицински изделия, помощни средства, приспособления и съоръжения за компенсирание на уврежданията, се извършва обмен на информация с ТЕЛК, ДСП, МБАЛ, БТ, и други институции. ЦСРИ гр. Шабла провежда индивидуална и групова терапия за хора с двигателни увреждания – класически лечебен масаж, пасивно раздвижване; физически упражнения. Осигурява психологическа подкрепа, чрез провеждане сред потребителите на социалната услуга: тестове, беседи, дискусии, индивидуални и групови психологически консултации. Реализират се дейности по организация на свободното време - разходка по морския бряг, екскурзии на потребителите до исторически местности и паметници на културата, посещения на музеи, театри, опера и др. Екипа на ЦСРИ гр. Шабла организира чествания на национални, религиозни, местни и лични празници . Осъществява различни видове трудотерапия: плетене, шиене, цветарство, апликиране, изготвяне на сувенири, пана, картички и др.

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ул. „Добруджа“ № 5, бл. „Строител“ - Партер;
- ✓ **Целева група:** Възрастни хора и хора с увреждания;
- ✓ **Капацитет:** 110; заети – 101; незаети – 9; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

Домашният социален патронаж започва да функционира през 1982 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Шабла. „Домашен социален патронаж” при общ. Шабла се помещава в специално обособен партер, който е част от масивна сграда. Сградата се намира в централната градска част на гр. Шабла. Сградата има прилежаща зелена площ и е разположена в близост до учебно заведение. В кухненския блок е подсигурено и необходимото обзавеждане и оборудване, съобразено с дейността на услугата, с прилежащи сервизни помещения и инвентар. ДСП разполага със собствен специализиран транспорт за експедиране на готовата продукция по домовете на потребителите на територията на община Шабла

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Шабла, ж.к. „Дружба“ 3 № 57, ет. 1;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 25; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Шабла.

Центърът за обществена подкрепа гр. Шабла е открит със Заповед № РД-01-180/16.02.2016 г. на Изпълнителния директор на АСП. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата.

В ЦОП се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др

ОБЩИНА КАВАРНА

Специализирани институции за възрастни:

Дом за възрастни хора с умствена изостаналост

„Св.Пантелеймон”

- ✓ **Адрес:** с. Св. Никола, община Каварна, ул. „Пета“ № 20;
- ✓ **Целева група:** Възрастни с умствена изостаналост – мъже и жени;
- ✓ **Капацитет:** 120; заети – 120; незаети – 0; чакащи – 50;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Каварна.

Домът за възрастни хора с умствена изостаналост „Св. Пантелеймон” функционира на територията на община Каварна от 1965 г. Домът разполага със собствени автомобили.

Дом за възрастни хора с умствена изостаналост „Свети Пантелеймон” е специализирана институция за предоставяне на социални услуги, свързани с обучение, рехабилитация, социално, психологическо, трудовотерапевтично консултиране на лица с умствена изостаналост. Настанените лица в СИ са обособени в 7 групи: по конструктивни дейности, по спортни занимания, по музикотерапия, по арттерапия, по плетиво и бродерия, по цветарство и за работа в зеленчуковата градина. Изготвени са индивидуални програми за обучение и развитие, съобразени с потребностите и желанията на настанените лица. Всеки педагог работи с по две групи потребители. В ДВХУИ е създадена възможност потребителите сами да организират свободното си време. Четири социални работника изготвят месечни и годишни програми за провежданите в Дома културни, спортни, трудовотерапевтични, обучителни и други дейности. В края на календарната година се изготвя отчет за изпълнението на годишната програма, където по месеци се описват реализираните дейности.

Осигурено е 24-часово медицинско обслужване на потребителите. При спешни случаи се отзовават екипи на филиал за Спешна медицинска помощ в гр. Каварна.

Предприети са мерки по социално включване на потребителите от ДВХУИ, чрез: организиране на екскурзии, участия в различни видове фолклорни фестивали, посещение на концерти, цирк, походи до близките забележителности и резервати, разходки на морския бряг, спортни събития и игри. Потребителите на Дома изготвят сувенири, мартеници, изложби за различни празници, културни и спортни мероприятия. Певческата група към Дома активно участва в различни мероприятия. През летните месеци за потребителите на ДВХУИ се организират екскурзии и плаж на море в КК „Русалка”. Осъществяват се разходки и походи до близки местности с историческо значение. Дома има библиотека с художествена литература, материали за рисуване, апликиране, волейболно и баскетболно игрище, пейки, беседки за отдих и др. За потребителите е

осигурена цифрова телевизия и радио. Осигурен е абонамент на различни вестници и денонощен достъп до телефонен пост, които се намира в здравния пункт.

☞ Социални услуги в общността:

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Каварна, област Добрич, ул. ”Г.С.Раковски” № 13;
- ✓ **Целева група:** Лица над 60 год. Възраст; хора с увреждания с определена намалена работоспособност- над 71 % ; деца с увреждания
- ✓ **Капацитет:** 120; заети – 114; незаети – 6; чакащи – 2;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Каварна.

Домашният социален патронаж функционира на територията на общ. Каварна от месец октомври 1976 г. Нормативен акт за откриването на социалната услуга не е наличен в архивите на община Каварна. Сградата на „Домашен социален патронаж,, гр.Каварна се намира в близост до центъра на града, като за реализиране на дейността си ДСП ползва приземен етаж от жилищна кооперация. ДСП се състои от кухня, столова, складово помещение, канцелария, стая за персонала и сервизни помещения. Изградена е достъпна среда за хора с увреждания. ДСП е с изцяло обновено съвременно обзавеждане, необходимо за дейността, като оборудването е съобразено с нуждите и изискванията за приготвяне на храна. Храната се доставя до домовете на потребителите със специализиран транспорт на ДСП .

„Център за обществена подкрепа“

- ✓ **Адрес:** гр. Каварна, ул. „Ст.Караджа“ № 35;
- ✓ **Целева група:** Деца в риск от 3 до 18 години и техните семейства;
- ✓ **Капацитет:** 15; заети – 12; незаети – 3; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** „СОНИК СТАРТ“ ООД

Центърът за обществена подкрепа гр.Каварна е открит със Заповед № РД-01-889/23.07.2014 г. на Изпълнителния директор на АСП. Създаден е лесен достъп за потребителите и семействата им. Всички помещения са обзаведени според предназначението им. Създадени са безопасни условия и удобства за ползвателите на услугата.

В ЦОП се насърчава и подкрепя социалното, емоционалното, образователното и културното развитие на всяко едно дете, което може да развие потенциала си и да вземе активно участие в живота на обществото. Услугите са насочени към превенция на рисково поведение на деца и младежи от общността; популяризиране и развитие на приемната грижа; оценяване и обучение на кандидати за професионални приемни родители; подкрепа на осиновяването и обучение на кандидат-осиновители и др

ОБЩИНА ГЕН. ТОШЕВО

☞ Социални услуги в общността:

„Домашен социален патронаж“

- ✓ **Адрес:** гр. Ген. Тошево, област Добрич, ул. „Васил Априлов“ № 5;

- ✓ **Целева група:** Лица в пенсионна възраст, лица и деца с увреждания удостоверени с ЕР на ТЕЛК; деца – сираци;
- ✓ **Капацитет:** 300; заети – 300; незаети – 0; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Генерал Тошево.

Социалната услуга „Домашен социален патронаж” е открита през 1980 г. Общинска администрация гр. Генерал Тошево не предоставя нормативен акт, с който е открит ДСП. „Домашен социален патронаж” е позициониран в приземната част на масивна сграда в централната част на гр. Генерал Тошево. За реализиране на дейността си ДСП гр. Генерал Тошево разполага с кухня, столова, складово помещение, канцелария, стая за персонала и сервизни помещения. ДСП притежава собствен специализиран транспорт – 5 автомобили, с които храната се разнося до домовете на потребителите. Реализираните дейности за подкрепа на потребителите на услуги в „Домашен социален патронаж” гр. Ген. Тошево, са насочени към подпомагане на възрастните хора, децата и лицата с увреждания, като предоставя пакет от услуги в тяхната естествена семейна среда, чрез доставка на храна; почистване на жилищните помещения, обитавани от потребителите; битови услуги; съдействие за: снабдяване с МИПСПС, медицински прегледи, изготвяне на документи за ТЕЛК, информиране и популяризиране сред потребителите на ДСП за възможностите за ползване на социални, здравни, културни услуги и дейности.

ОБЩИНА ТЕРВЕЛ

☉ Специализирани институции:

Дом за стари хора

- ✓ **Адрес:** с. Полковник Савово, община Тервел, ул. „Първа“ № 11;
- ✓ **Целева група:** Лица в нетрудоспособна възраст - мъже и жени;
- ✓ **Капацитет:** 25; заети – 24; незаети – 1; чакащи – 7;
- ✓ **Вид финансиране:** Държавно делегирана дейност;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Тервел.

Домът за стари хора „Радост”с. Полковник Савово е открит със Заповед № РД-01-363 от 28.02.2011 год. на Изпълнителния директор на АСП. ДСХ отстои на 5 км. от общинския център гр. Тервел. Разположен е в масивна едноетажна сграда с приземен етаж. Общата площ на ДСХ е 4 368 кв. м., като застроената площ е 366 кв.м, а незастроена част е 4002 кв. м. Сградата е собственост на общ. Тервел. Стаите за потребителите са с по 2 легла, обзаведени с нощни шкафчета, гардероби за дрехи, шкаф за обувки, закачалки за горни дрехи, телевизор с цифрова телевизия. Към всяка стая има самостоятелен санитарен възел. Обособена е дневна за почивка и тихи игри – обзаведена с телевизор, диван, маса и столове. Околната среда на ДСХ е благоустроена и се поддържа много добре от самите потребители на ДСХ - зелени площи, залесени терени от дървесни и овощни видове, цветни алеи, алеи за разходка и почивка. ДСХ има изградена достъпна архитектурна среда за лица с увреждания – изградени рампи и парапети за придвижване на потребители на специализираната институция, които са трудно подвижни и/или имат двигателен дефицит, следствие на настъпило трайно увреждане.

Храната се приготвя в кухня-майка в гр.Тервел, доставя се съобразно хигиенните норми, разпределя се в помещение за разпределяне на храна, т. нар. разливна. Потребителите се хранят в столова обзаведена с подходящи маси, столове и хладилник. Наличен е и медицински кабинет, който е снабден с необходимото оборудване. Дома

разполага със собствено перално помещение. Сградата се отоплява с парно на дизелово гориво, но има налични и отоплителни електрически печки за всяка стая, които може да се ползват при необходимост. На настанените възрастни хора в СИ се осигуряват следните услуги: ежедневно почистване на спалните помещения и веднъж месечно основно почистване по график; подпомагане при извършване на личния тоалет; хранене три пъти дневно - закуска, обяд и вечеря. Осигурено е съдействие за получаване на здравни грижи и здравна профилактика – определено е длъжностно лице - мед. сестра за координация с личния лекар на потребителите, отговарящ за тяхната здравната профилактика. При нужда потребителите се транспортират до личен лекар или болнично заведение с автомобил на общинска администрация, а при тежък случай на заболяване, транспортирането се извършва със специализиран автомобил на Спешна помощ гр. Тервел.

В ДСХ се организират културни и спортни мероприятия, чествания на национални, религиозни, местни и лични празници. Организират се пикници през топлите месеци от годината. Осигурено е 24 - часово медицинско обслужване за потребителите. За всички потребители на ДСХ са създадени условия и са предприети мерки за социално включване, чрез осигуряване на здравни, културни и образователни дейности като: гостувания с поздравителни програми на деца от различните детски градини на територията на Общината, по повод на национални, религиозни празници и местни празници. Извършват се посещения от потребителите на всички културни мероприятия, провеждани на територията на общ. Тервел; реализирани са екскурзии, пикници, и обучение в компютърна грамотност на желаещи потребители от ДСХ.

☞ Социални услуги в общността:

„Домашен социален патронаж”

- ✓ **Адрес:** гр. Тервел, ул. „Св. св. Кирил и Методий“ № 8;
- ✓ **Целева група:** Хора в нетрудоспособна възраст с или без увреждане;
- ✓ **Капацитет:** 150; заети – 123; незаети – 27; чакащи – 0;
- ✓ **Вид финансиране:** Общински бюджет;
- ✓ **Доставчик на услугата:** Община Тервел.

Домашният социален патронаж предоставя услуги в община Тервел от 1977 г., като към настоящия момент на основание Заповед № 9 от 14.01.2003 г. на Кмета на община Тервел, социалната услуга се управлява от отдел „Социални дейности и програми за трудова заетост“ при общ. Тервел. Домашният социален патронаж е позициониран в приземната част в сградата на Общинска администрация гр. Тервел, която е разположена в централната част на града. Сградата е общинска собственост. ДСП е обзаведена с необходимото технологично оборудване за осъществяване предмета на дейността. Транспортирането на готовата продукция и разноса на храна се извършва от един специализиран автомобил. От услугите на ДСП се възползват много самотно живеещи лица и семейни възрастни двойки, чиито близки живеят и работят в по-големите общински и областни центрове и нямат възможност да осигуряват ежедневна и качествена грижа, подкрепа, закупуване на хранителни продукти и подпомагане при хранене за своите родители/близки. Предоставяйки услугата ДСП облекчава ежедневните затруднения, свързани с подготовката и приготвянето на храна от възрастните хора, като мобилната услуга по предоставяне на готова храна до домовете на потребителите благоприятства преодоляването на географската изолираност на населеното място, в което живеят лицата. ДСП гр. Тервел си взаимодейства с общинска администрация, дирекция „Социално подпомагане“ гр. Тервел, здравни и културни институции. При разкриването на нова социална услуга или програма, предоставяща комплекс от социални дейности се информират всички потребители на услугата “Домашен социален патронаж”, за да могат да се включат при проявено желание от тяхна страна.

ИЗВОДИ И КОНСТАТАЦИИ ОТ НАПРАВЕНИТЕ ПОСЕЩЕНИЯ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ В ОБЛАСТ ДОБРИЧ ПРЕЗ 2016 г.

Членовете на ЗМО при своите посещения имаха възможност да разговарят с потребителите и персонала и са направени следните констатации:

След обработка на анкетните карти, попълнени от потребители – преобладава общото мнение, че същите са доволни от ползването от тях услуги.

- Наблюдава се тенденция към значително увеличаване на броя на лицата, които желаят да ползват социални услуги в Домове за стари хора, което е в резултат на ограничените възможности за ползване на алтернативни социални услуги в семейна среда от възрастни и самотноживеещи хора;

- Ползвателите на социалните услуги за възрастни изразиха мнение, че се чувстват добре, тъй като са в среда на хора със сходни проблеми и посещават услугите с желание;

- В резултат от реализираните дейности за подкрепа и предприетите мерки за социално включване на потребителите от Домовете за стари хора, е постигнато добро ниво на удовлетвореност от грижите за тях.

- При посещенията на ЗМО в Домашен социален патронаж в различните общини навсякъде помещенията в кухните бяха добре почистени; Анкетирания ползватели са доволни от количеството и качеството на приготвената храна;

Служителите в социалните услуги споделиха за следните проблеми:

- Малък бюджет– средствата са недостатъчни за реализация на различни дейности и мерки за социално включване на потребителите;

- Недостиг на персонал – доста често при ползване на платен годишен отпуск или отпуск по болест от служител, на смяна има само един специалист, което не му позволява да работи пълноценно.

- Липсват средства за обучение на персонала за работа с лица с интелектуални затруднения. Голяма част от тях заявяват, че имат нужда от допълнително обучение с цел повишаване на техните умения и знания, чрез допълнителни следдипломни квалификации, включване в обучителни програми и семинари.

- В социалните услуги в малките населени места, а и в областния град, трудно се намират висококвалифицирани специалисти като психолози, трудотерапевти и рехабилитатори– от една страна заради ниското заплащане, от друга – заради липсата на такива специалисти.

Председател на ЗМО:

Сали Феим.....

Зам.председател на ЗМО:

Ирена Баирова .....

Членове на основен екип на ЗМО:

1. Веселин Гочев.....

2. Галя Георгиева.....

3. Кемал Асан.....

4. Ксения Добрева.....